

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педагогічна майстерність та прикладна психологія»

Ступінь освіти	Доктор філософії
Освітня програма	Інженерія програмного забезпечення
Тривалість викладання	2 семестр (4 чверть)
Заняття:	
Лекції	2 години
Практичні	4 години
Мова викладання	українська
Кафедра, що викладає	Філософії і педагогіки

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5830>

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4853>

сторінка курсу в MS TEAMS

https://teams.microsoft.com/l/team/19%3AttBbn3o_pwPd9G8gtJN0wg4yxAqTLNNLv8nwzyI_Z3DI1%40thread.tacv2/conversations?groupId=5a6d7048-9f99-420c-9edf-39e2929544d8&tenantId=6cbb82a7-8f8b-4e21-8922-e8dd1f03e636

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти; лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу

Інформація про викладачів:

	НЕСТЕРОВА ОЛЬГА ЮРІЇВНА	Завідувачка кафедри філософії і педагогіки НТУ «Дніпровська політехніка», кандидат педагогічних наук, доцент
	Персональна сторінка	https://filosof.nmu.org.ua/ua/staffua/Makeshina.php
	Е-пошта:	Nesterova.O.Yu@nmu.one

	Пазиніч Юлія Миколаївна	Доцент кафедри філософії і педагогіки, кандидат політичних наук, доцент
	Персональна сторінка	http://filosof.nmu.org.ua/ua/staffua/Julia%20Pazynich.php?clear_cache=Y
	Е-пошта:	Pazynich@nmu.one

1. Анотація до курсу

Педагогічна майстерність та прикладна психологія – обов’язкова дисципліна навчального плану підготовки докторів філософії. В цьому курсі розглянуто питання щодо формування та розвитку у здобувачів педагогічної майстерності, психологічної готовності практично застосовувати набуті знання у своїй професійній діяльності.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета - формування у здобувачів концептуальних знань щодо визначення актуальних наукових завдань прикладної педагогіки і психології, що спрямовані на формування педагогічної майстерності, базуючись на психологічних закономірностях розвитку, виховання і навчання здобувачів, і розробка на цій основі шляхів удосконалення процесу підготовки кваліфікованого фахівця сфери інженерії програмного забезпечення.

Завдання курсу

- ознайомити здобувачів з сучасними інноваційними педагогічними техніками;
- навчити здобувачів опанувати основні засади педагогічної етики і такту;
- створити умови для формування у здобувачів педагогічної майстерності;
- навчити здобувачів давати психологічну характеристику особистості юнацького віку;
- навчити здобувачів аналізувати соціально-педагогічні аспекти спілкування викладача із аспірантами
- здійснити психологічну підготовку здобувачів для педагогічної діяльності.

3. Результати навчання:

Глибоко розуміти загальні принципи та методи інженерії програмного забезпечення, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.

Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері інженерії програмного забезпечення, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА Специфіка діяльності викладача, ліцензійні вимоги до науково-педагогічних працівників. Завдання, права та обов’язки викладача. Основні напрями діяльності викладача в закладі вищої освіти. Структура педагогічної діяльності. Педагогічний професіоналізм викладача закладу вищої освіти
2. ОСНОВИ ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ. Освітньо-професійна програма: особливості створення. Робоча програма освітнього

компонента. Навчально-методичне забезпечення дисципліни.
3.СКЛАДОВІ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ Сутність педагогічної майстерності. Професійна компетентність. Педагогічна техніка. Психотехніка. Педагогічні здібності. Педагогічна культура. Педагогічний такт
4. ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ Спілкування у ході проведення занять. Стили педагогічного спілкування. Моделі спілкування та установка викладача. Розвиток комунікативних здібностей викладача
5. ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА Основні компоненти педагогічної культури. Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача закладу вищої освіти
6. ПРИКЛАДНА ПСИХОЛОГІЯ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ Психологія педагогічної діяльності та професійного спілкування. Методологічні принципи педагогічної психології. Проблеми і завдання педагогічної психології. Психологічні основи індивідуалізації та диференціації навчання
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1. Педагогічна майстерність викладача навчальних дисциплін сфери філософії.
2. Особливості створення робочих програм освітніх компонентів.
3. Педагогічна техніка викладача вищої школи. Педагогічна етика. Педагогічний такт. Мовлення викладача як засіб педагогічної діяльності
4. Психологічна характеристика особистості юнацького віку Здобувач освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності
5. Психолого-педагогічні основи підготовки та проведення викладачем занять з дисциплін сфери філософії. Соціально-педагогічні аспекти спілкування викладача зі здобувачами освіти
6. Ментальне здоров'я учасників освітнього процесу та принципи його збереження. Резильентність викладача ЗВО, профілактика професійного вигорання..

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.
Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.
Використання MSTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії здобувача за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальні заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань.

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

6.3 Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 30 балів).

Теоретична частина оцінюється за результатами виконання завдань за кожною темою (6 тем), розміщених на сторінці курсу у середовищі MS TEAMS.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 5 балами, а саме:

- **5 балів** – відповідь правильна, точна;
- **4 бали** – відповідь правильна, складає 80%;
- **3 бали** – відповідь не повна, складає 50%;
- **2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

6.4 Критерії оцінювання практичної частини (разом 70 балів)

Практична робота передбачає виконання індивідуального завдання (1 завдання) та опанування тем практичних занять (6 тем). Правильна відповідь, або виконане індивідуальне завдання оцінюється максимально 10 балів. В індивідуальній роботі передбачено оцінювання елементів дослідницьких підходів (аналізу, синтезу, логічної аргументації, узагальнення, реферування та анотування першоджерел тощо).

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <http://surl.li/alvis>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал. У разі міжнародної мобільності навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

7.6. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії аспірантам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність та прикладна психологія».

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
2. Мухіна Г. В. Педагогіка та психологія вищої школи. К.: Дакор, 2020. 178 с.
3. Козинець І.І., Шабанова Ю.О. Словник новітніх освітянських термінів і понять. – Дніпро: НТУ «ДП», 2021 69с.
4. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. – Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
5. Пазиніч, Ю.М. Психологія: навч. посібник (електронний ресурс), 2020 / <http://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=650>
6. Пазиніч Ю.М. Концептуальні засади реалізації ідеї безперервної освіти // Сучасні технології у філософії освіти: Європейська практика та національні перспективи: монографія / Г.Я. Врайт, Р.В. Губань, С.С. Єрмакова, І.А. Кадієвська та ін.. – Харків: Факт, 2020.– с. 15-33.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/347-2018-п> (дата звернення: 04.08.2018).
8. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів: близько 3000 слів / сост. В.Б. Шапарь.- Х.: Прапор, 2016. 672 с.
9. Психологія особистості : навч. посіб. / укладачі І. О.Петухова, Р. А. Калениченко, О. Г. Льовкіна [та ін.] ; за заг. ред. Є. М. Суліми ; Ун-т ДФС України. Ірпінь, 2021. – 338 с.
10. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2020. 418 с.
11. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.
12. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти педагогічних університетів. Харків : ХНПУ, 2021. 90 с

Додаткова література :

1. Nesterova, O., Nakaznyi, M., Berdnyk, L., ...Cherkashchenko, O., Medvedovskaya, T. Responsibility development as academic integrity tool for translation and public administration students. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 2019, 14(3), pp. 436–444
2. Nesterova, O. Lifelong learning competence development of mining students and academic integrity: Case study of language courses. *Mining of Mineral Deposits*, 2019, 13(1), pp. 80–85
3. Bazaluk, O., Pavlychenko, A., Yavorska, O., Nesterova O., Tsopa V., Cheberiachko S., Deriugin O., Lozynskyi V. Improving the risk management process in quality management systems of higher education . *Scientific Reports*, 2024. 14, 3977. <https://doi.org/10.1038/s41598-024-53455-9>
4. Пазиніч Ю.М. Симптоми професійного вигорання педагогічних працівників. Філософсько-світоглядні та культурологічні контексти неперервної освіти, Матеріали конференції 12-13 квітня, 2019, Дніпро. С. 125-127.
5. Пазиніч Ю., Нестерова О. Питання професійного вигорання і психофізіологічного здоров'я у соціально-педагогічних працівників. Прояви резилієнтності на різних рівнях системи: сім'я, освіта, суспільство під час війни : зб. наук. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф., (23-24 травня 2024 р.). Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. С. 107-110.
6. Polyanska, A., Pazynich, Y., Sabyrova, M., Verbovska, L. Directions and prospects of the development of educational services in conditions of energy transformation: The aspect of the coal industry. *Polityka Energetyczna*, 2023, 26(2), P. 195–216
7. Pylypenko, H.M., Pylypenko, Y.I., Dubiei, Y.V., ...Pazynich, Y., Smoliński, A., Magdziarczyk, M Social capital as a factor of innovative development. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 2023, 9(3), 100118